

Vánoce: 45. Mesiánští Židé a Vánoce

Vánoce a Chanuka u mesiánských Židů.

Vánoce

Mesiánští Židé a Vánoce

Zhruba ve stejnou dobu, kdy křesťané slaví Vánoce, Židé slaví chanuku, „svátek zasvěcení chrámu“. Protože židovský kalendář pro vyrovnaní rozdílu mezi měsíčním a slunečním rokem používá „přestupný měsíc“ namísto přestupného roku, svátek chanuka spadá do období mezi koncem listopadu a koncem prosince.

Letos, v roce 2021, Židé začali zapalovat každý večer jednu svíčku na devítiramenném chanukovém svícnu už 29. listopadu, takže všech osm jich hořelo 6. prosince. Svíček na svícnu je ve skutečnosti celkem devět, protože každý chanukový svícen má devátou svíčku, „šamaše“ neboli „sluhu“, který dává své světlo ostatním svíčkám – jinými slovy, kterým se ostatní svíčky zapalují.

Během tohoto svátku si Židé připomínají znovuzasvěcení (hebrejsky „chanukka“) Druhého chrámu. Oslavují vítězství Makabejských nad helenisty a radují se z očištění jeruzalémské svatyně od pohanské modloslužby. Proto je v tomto čase zakázáno se postit.

Koncem 70. let druhého století před naším letopočtem začal seleukovský vládce Antiochus IV. Epifanes, který přebýval v Sýrii, násilím vnucovat řeckou kulturu židovskému lidu. Mnoho Židů přijalo helenismus a přizpůsobilo se nové kultuře. Roku 167 před naším počítáním času byl židovský chrám zasvěcen řeckému bohu Diovi a učiněn centrem uctívání model.

„Ultraortodoxní fundamentalisté“ byli nuceni se bezmocně dívat, jak byla zavedena povinnost jíst vepřové maso, a za dodržování šabatu a provedení obřízky byl vyhlášen trest smrti. Pod vedením charismatického knížete a kněze Matitjáše z Modeinu začali Židé zachovávající Tóru vést partyzánskou válku proti mnohem početnějším Syřanům a jejich židovsko-helenistickým

sympatizantům. Po smrti Matitjáše převzal velení nad povstalci jeho syn Juda Makabejský. V roce 164 se zmocnili Jeruzaléma.

Juda očistil chrám a znovu jej zasvětil Bohu Izraele. Podle rabínské tradice při zasvěcení chrámu Judovi stoupenci chtěli v chrámu rozsvítit sedmiramenný svícen, menoru. Potřebovali však rituálně čistý olivový olej. Říká se, že zbožní Židé našli čistého oleje jen malé množství, právě tak dost na jeden den.

„Chanukový zázrak“ se stal, když s tímto malým množstvím oleje vydržel svícen zářit osm dní – dost na to, aby mohl být připraven nový čistý olivový olej. Proto také hraje olej důležitou roli v chanukových zvycích. Mnoho svícňů je na olivový olej. Jí se sladká jídla smažená na oleji, jako koblihy nebo palačinky.

Mnoho mesiánských společenství v Izraeli chanuku slaví. Datum Kristova narození Nový zákon nezmiňuje. „Proto to není důležité,“ vysvětluje starší jednoho společenství Židů, kteří věří v Ješuu (tak zní jméno „Ježíš“ v původní hebrejštině) jako svého Mesiáše. Místo toho „pečeme na Vánoce pro Ješuu narozeninový dort,“ říká maminka devíti dětí. Vánoce jsou pro ni součástí pohanské, křesťanské tradice. Sama se cítí mít mnohem blíže k židovské tradici, ve které byli – ona i její manžel – vychováni. Nehledě na to, že evropské Vánoce jsou v Izraeli dobrou normální školní docházky.

Jiní mesiánští Židé to neberou na tak lehkou váhu. Pro věřící z židovských osad v Judsku jsou Vánoce „pohanským svátkem“, jehož původ lze odvodit ze starověkých kultů plodnosti. Ješua neslavil Vánoce, ale slavil chanuku, jak zaznamenal evangelista Jan v 10. kapitole, verš 22. Navíc má chanuka „nanejvýš aktuální poselství pro naši dobu,“ říká jeden z členů komunity v Jeruzalémě.

„Stejně jako za dnů Makabejských, i dnes menšina Židů zachovávajících Tóru bojuje proti většinové izraelské společnosti, která chce přijímat humanistického ducha doby.“ Na zdech jeho kanceláře visí hebrejsky napsané citáty ze Starého i Nového zákona. „Zase znova nechce většina slyšet to, co Bůh říká. Jsme lidé, kteří by měli žít odděleně, neměli bychom patřit k pohanům,“ říká slovy pohanského věštce Baláma.

Johannes Gerloff
Křesťanský mediální svaz KEP

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)